

194 Τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν Καλῶς γὰρ αὐτὸς ἠγώνισαι, ὦ Ἐρυξίμαχε· εἰ δὲ γένοιο οὗ νῦν ἐγὼ εἰμι, μᾶλλον δὲ ἴσως οὗ ἔσομαι ἐπειδὴν καὶ Ἀγάθων εἶπη εὖ, καὶ μάλ' ἂν φοβοῖο καὶ ἐν παντὶ εἴης ὥσπερ ἐγὼ νῦν. Φαρμάττειν βούλει με, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ἵνα θορυβηθῶ διὰ τὸ οἶεσθαι τὸ θέατρον προσδοκίαν μεγάλην ἔχειν ὡς εὖ ἐροῦντος ἐμοῦ. Ἐπιλήσμων μεντὰν εἶην, ὦ Ἀγάθων, εἰπεῖν τὸν (b) Σωκράτη, εἰ ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν, καὶ βλέψαντος ἐναντία τοσοῦτω θεάτρῳ, μέλλοντος ἐπιδείξεσθαι σαυτοῦ λόγους, καὶ οὐδ' ὅπως οἶον ἐκπλαγέντος, νῦν οἰηθεῖν σε θορυβήσεσθαι ἔνεκα ἡμῶν ὀλίγων ἀνθρώπων. Τί δέ, ὦ Σώκρατες; τὸν Ἀγάθωνα φάναι, οὐ δήπου με οὕτω θεάτρον μεστὸν ἠγῆ ὥστε καὶ ἀγνοεῖν ὅτι νοῦν ἔχοντι ὀλίγοι ἔμφρονες πολλῶν ἀφρόνων φοβερώτεροι; (c) Οὐ μεντὰν καλῶς ποιοῖην, φάναι, ὦ Ἀγάθων, περὶ σοῦ τι ἐγὼ ἄγροικον δοξάζων· ἀλλ' εὖ οἶδα ὅτι εἴ τισιν ἐντύχοις οὐς ἠγοῖο σοφούς, μᾶλλον ἂν αὐτῶν φροντίζοις ἢ τῶν πολλῶν. ἀλλὰ μὴ οὐχ οὗτοι ἡμεῖς ὦμεν—ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ἐκεῖ παρῆμεν καὶ ἡμεῖν τῶν πολλῶν—εἰ δὲ ἄλλοις ἐντύχοις σοφοῖς, τάχ' ἂν αἰσχύνοιο αὐτούς, εἴ τι ἴσως οἶοιο αἰσχρὸν ὄν ποιεῖν· ἢ πῶς λέγεις; Ἀληθῆ λέγεις, φάναι. Τοὺς δὲ πολλοὺς οὐκ ἂν αἰσχύνοιο εἴ τι οἶοιο αἰσχρὸν ποιεῖν;

Και ο Σωκράτης απάντησε: «Καλή και ενθαρρυντική η παρέμβαση σου, Ερυξίμαχε, αλλά αν και συ βρισκόσουνα στη θέση που βρίσκομαι ή καλύτερα που θα βρεθῶ, αφού και ο Αγάθωνας θα κάνει εντυπωσιακή προσέγγιση, σε βεβαιώνω και τρέμουλο θα σε έπιανε και θα καθόσουν σ' αναμμένα κάρβουνα, όπως κι εγώ τώρα».

«θέλεις να με γοητεύσεις με κολακειές, Σωκράτη», παρενέβη ο Αγάθωνας, «για να ταραχθῶ με τη σκέψη ότι η διάκριση στο χώρο του θεάτρου δημιουργεί μεγάλες προσδοκίες και να φορτιστώ, αφού πρέπει να μιλήσω πολύ καλά».

«Θά 'μωνα ξεχασιάρης ,Αγάθωνα», εἶπε ο Σωκράτης, «να σ' έχω δει ν' ανεβαίνεις με γενναιότητα και μεγαλοφροσύνη μαζί με τους υποκριτές σου στο βήμα της τραγικής σκηνής, να ρίχνεις το βλέμμα σου στις χιλιάδες των θεατῶν, έτοιμος να παρουσιάσεις την τέχνη σου και να μη νιώθεις την παραμικρή ταραχή, αν τώρα νόμιζα πως θα νιώσεις τράκ μπροστά σε μας τους λίγους».

«Τί λόγια είναι αυτά, Σωκράτη» εἶπε ο Αγάθωνας, «Δεν πιστεύω να νομίζεις για μένα ότι είμαι φουσκωμένος από θεατρική υπερηφάνεια, ώστε να μην λαμβάνω υπόψη μου πως για έναν μυαλωμένο είναι φοβερότεροι λίγοι νουνεχείς από πολλούς αδαείς».

«Δεν θά 'κανα καλά, Αγάθωνα», εἶπε ο Σωκράτης, «αν έκανα σκέψεις για σένα παρόμοιες με κείνες που κάνουν οι άξεστοι, αλλά ξέρω πολύ καλά πως, κάθε φορά που συναντάς κάποιους που τους θεωρείς σοφούς, δίνεις ιδιαίτερη βαρύτητα σ' αυτούς σε σχέση με το ανώνυμο πλήθος. Μην μας αντιμετωπίζεις σαν τέτοιους- άλλωστε και εμείς εκεί με τους πολλούς ήμασταν - αλλά αν συναντούσες κάποιους άλλους σοφούς, θα έπρεπε να τους ντρέπεσαι αυτόματα, αν νόμιζες ενδεχομένως ότι κάνεις κάτι αισχρό. Μήπως έχεις κάποιο αντίλογο»; «Αλήθεια είναι αυτά που λες!», απάντησε ο Αγάθωνας. «Και τους πολλούς δεν θα τους ντρεπόσουνα, αν νόμιζες πως κάνεις κάτι αισχρό»;

(d) Καὶ τὸν Φαῖδρον ἔφη ὑπολαβόντα εἰπεῖν. ὦ φίλε Ἀγάθων, ἐὰν ἀποκρίνη Σωκράτει, οὐδὲν ἔτι διοίσει αὐτῷ ὀπηροῦν τῶν ἐνθάδε ὀτιοῦν γίγνεσθαι, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτῳ διαλέγηται, ἄλλως τε καὶ καλῶ. ἐγὼ δὲ ἡδέως μὲν ἀκούω Σωκράτους διαλεγομένου, ἀναγκαῖον δέ μοι ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἐγκωμίου τῷ Ἔρωτι καὶ ἀποδέξασθαι παρ' ἐνὸς ἐκάστου ὑμῶν τὸν λόγον· ἀποδοῦς οὖν ἐκάτερος τῷ θεῷ οὕτως ἤδη διαλεγέσθω. (e) Ἀλλὰ καλῶς λέγεις, ὦ Φαῖδρε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ οὐδὲν με κωλύει λέγειν· Σωκράτει γὰρ καὶ αὐθις ἔσται πολλάκις διαλέγεσθαι. Ἐγὼ δὲ δὴ βούλομαι πρῶτον μὲν εἰπεῖν ὡς χρή με εἰπεῖν, ἔπειτα εἰπεῖν. δοκοῦσι γάρ μοι πάντες οἱ πρόσθεν εἰρηκότες οὐ τὸν θεὸν ἐγκωμιάζειν ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους εὐδαιμονίζειν τῶν ἀγαθῶν ὧν ὁ θεὸς αὐτοῖς αἴτιος· ὁποῖος δέ τις αὐτὸς ὦν ταῦτα ἐδωρήσατο, οὐδεὶς εἴρηκεν.

Στη συνέχεια της αφήγησης του μας είπε ότι παρενέβη ο Φαίδρος και, παίρνοντας το λόγο, είπε: «Φίλε Ἀγάθωνα, αν απαντάς στον Σωκράτη, σε τίποτα δεν θα διαφέρεις πια απ' αυτόν στον τρόπο που αντιμετωπίζει αυτούς που είναι στη συντροφιά μας, δηλαδή να μην προωθηθεί τίποτα, εφόσον βρίσκει κάποιον για να διαλέγεται και μάλιστα κάποιον καλό. Εξάλλου, και εγώ ο ίδιος με ευχαρίστηση ἀκούω τον Σωκράτη να διαλέγεται, ὅμως είναι ἀνάγκη να φροντίσω και για το εγκώμιο του Ἐρωτα και να παραλάβω την εισηγήση του καθένα από σας. Αφού αποδώσει ο καθένας σας τον ἔπαινο στο θεό, μπορεί πλέον να γίνει συζήτηση διαλογική».

«Σωστή η παρέμβαση σου, Φαίδρε,» εἶπε ο Ἀγάθωνας, «ἀλλωστε τίποτα δεν μ' εμποδίζει ν' αρχίσω. Με τον Σωκράτη βέβαια θα μου ξαναδοθεί πολλές φορές η δυνατότητα για διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.

Εγὼ απ' τη μεριά μου θα διαφοροποιηθῶ· πρώτα θ' αναφερθῶ στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να μιλήσω και στη συνέχεια θα μιλήσω. Σχημάτισα τη γνώμη ὅτι οἱ προλαλήσαντες δεν ἐπλεξαν το εγκώμιο του θεοῦ, ἀλλὰ μακάρισαν τους ἀνθρώπους για τα ἀγαθὰ ἐκεῖνα που ἔλκουν την προέλευση τους ἀπὸ το θεό. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ο θεός που προσφέρει τα δῶρα αὐτά και ποιὰ τα χαρακτηριστικά του, κανένα στόμα δεν το εἶπε.